

Kom du for sent til Spanien eller Frankrig?

Har du planer om at flytte til Spanien eller Frankrig, når du slutter dit arbejdsliv? Nye, væsentlige ændringer kan få indflydelse på din beslutning.

Kort før sommerferien opsagde Danmark aftalerne om dobbeltbeskatning med Spanien og Frankrig. Disse overenskomster fastlægger nationaliteten på den statskasse, som udlandsdanskere skal lægge deres skattekrone i. Opsigelsen gælder fra den 1. januar 2009 og indgår som led i de nye pensionsregler, hvorefter Danmark i en række lande beskatter pensionsudbetalinger, der kommer fra Danmark.

Opsigelsen betyder, at personer, der i fremtiden flytter til Spanien eller Frankrig, skal betale skat af såvel privattegnede som offentlige pensioner i Danmark, hvilket ikke tidligere har været tilfældet. De nye regler har desuden betydning for beskatning af udbytter, renter og kapitalgevinster samt franske ejendomme. ▶

► To vigtige skæringsdatoer

Personer, som senest den 28. november 2007 flyttede til Frankrig eller Spanien, og som senest den 31. januar 2008 begyndte at modtage offentlige eller privattegnede pensioner, får lov til at opretholde deres skattemæssige status vedrørende udbetaling af pensioner fra Danmark. Disse personer skal fortsat betale skat i opholdslandet.

Franske ejendomme bliver dyrere

Køber du fast ejendom i Frankrig (men ikke Spanien) betyder opsigelsen, at du skal betale dansk ejendomsværdiskat af

ejendommen. Dette udgør en væsentlig skærpelse i forhold til den tidligere aftale mellem Frankrig og Danmark, hvor den danske stat ikke kunne opkræve ejendomsværdiskat. En overgangsregel for personer hjemmehørende i Danmark, og som den 28. november 2007 ejede fast ejendom i Frankrig, sikrer, at personerne ikke skal betale ejendomsværdiskat til Danmark, så længe de betaler skat i Danmark.

Gælder også renter og udbytter

De nye regler medfører tillige en skærpet beskatning af renter og udbytter, idet

modtageren også her skal betale skat efter danske regler. For udbytter betyder dette eksempelvis en beskatning på 28/45 procent.

Samlet set vil opsigelserne dog ikke medføre, at der sker beskatning i både Danmark og Frankrig/Spanien, men bortfaldet af overenskomsterne vil i mange tilfælde føre til en højere beskatning, idet lempelsesreglerne bortfalder.

Overvejer du at flytte til Frankrig, Spanien eller et helt tredje land, bør du rådføre dig med din revisor. ■

Kantinedrift: Det bliver dyrere

Folketinget har vedtaget at indføre nye regler for kantinemoms. Loven træder efter planen i kraft den 1. januar 2009, og reglerne betyder, at virksomheder skal betale mere for driften af kantinerne. Med udgangspunkt i det vedtagne lovforslag har Skatteministeriet opstillet de nye retningslinjer for, hvordan man skal beregne afgiftsgrundlaget for kantinen:

Indkøbspris af råvarer (eksklusiv moms) og udgifter til ekstern arbejdskraft til beskæftigelse i kantinen (eksklusiv moms) + 5 procent af råvareprisen til dækning af indkøb af køkkenmaskiner m.v.

+

Lønninger til eget personale, der helt eller delvist er beskæftiget i kantinen minus 25 procent heraf, idet de 25 procent anses for at udgøre lønninger til afrydning mv., der anses som en generel omkostning for virksomheden og derfor ikke skal indgå i afgiftsgrundlaget for kantinedriften.

=

Afgiftsgrundlag

Hvis kantinen køber en samlet ydelse bestående af råvarer, arbejdskraft, køkkenmaskiner og andet fra en underleverandør, indgår den samlede indkøbspris uden procenttillæg i afgiftsgrundlaget.

Planlæg og styr med en god budgetproces

Betragt regnskabet som virksomhedens karakterbog.

Budgetlægning kan du se som din mulighed for at planlægge fremad.

Når du sidder med dit årsregnskab i hånden, får du en viden om, hvordan din virksomhed har udviklet sig frem til i dag. Regnskabet indeholder vigtig information for dig selv og dine omgivelser, og du kan bruge regnskabet til at få overblik over udviklingen måned for måned og år for år. Du kan betragte regnskabet som en karakterbog til dig som leder og ejer af en virksomhed.

Mens regnskabet skuer bagud, kan du bruge et budget til at se fremad. Når du lægger budget for din virksomhed, sikrer du dig, at du får en systematisk gennemgang af de forskellige økonomiske forhold i din virksomhed. Hvor stor bliver omsætningen? Forventer du større tab på kunder? Skal du foretage dig nye investeringer – og hvornår kan der blive råd til dem? Har en vigtig kunde besluttet at kræve øget kredittid? Skal du ansætte en ekstra person? Eller hvad gør du, når en medarbejder skal på barsel, eller værkstedet trænger til ombygning? Og frem for alt: Hvordan sikrer du dig, at du har styr på likviditeten i en tid, hvor økonomien måske strammer til? Når du ser fremad, indgår en masse overvejelser, og selv om det kan være meget svært at spå om fremtiden, udgør disse overvejelser en proces, som er mindst lige så vigtig som de endelige budgettal. Bruger du tid på denne proces, står du med et budget, der ikke bare er tal og økonomi, men et resultat af dine planer og ønsker.

Momsafregninger bør ikke komme som en overraskelse

Selv det bedste budget kan ikke gøre en god forretning ud af en dårlig. Men det kan give dig overblik over din virksomheds muligheder, og budgettet kan være med til at sikre, at du træffer de rigtige beslutninger. Hvis du eksempelvis på grund af en større momsafregning må vente en måned med en maskininvestering, bør det ikke komme som en overraskelse. Du kan forudsige dette ved at lægge et månedsopdelt budget. Har du større planer om ændringer i din virksomhed, er det næsten altid relevant at få udtrykt planerne i tal, især hvis du skal låne penge til at realisere dem.

Lån og kredit baseret på budget

Mange virksomheder oplever i øjeblikket, at bankerne udviser faldende interesse for at låne penge ud. Du kommer sandsynligvis længere frem i lånekøen, hvis du kan dokumentere det fornuftige i dit låneønske via en velovervejet budgetlægning. Så kan du forklare, hvad du vil, og at du kender konsekvenserne af at låne penge til investering, forbedring eller vedligeholdelse. En anden situation kan være, at du ønsker at få forlænget din kredittid. Hvis du kan fremvise et gennemarbejdet budget, vil kreditgiveren have et solidt grundlag at vurdere ud fra. ■

Iværksætterens personlighed afgør succesen

At revisorer gør en forskel i mindre virksomheder er dokumenteret i en nylig undersøgelse udarbejdet af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Små selskaber, der ikke benytter en revisor, har langt flere fejl i regnskaberne end små selskaber, der benytter en revisor.

En iværksætters personlige egenskaber står som vigtigste forudsætning for, at en nystartet virksomhed overlever på længere sigt.

En god ide udgør et rigtig godt udgangspunkt for at skabe en succesfuld virksomhed. Men adgang til ubegrænsede ressourcer og innovation i verdensklasse er på ingen måde en forudsætning for at lykkes som iværksætter. Hvis du ikke er gjort af det rette stof, risikerer du at måtte dreje nøglen om alt for tidligt. Drømmen om den store kassesucces afhænger nemlig i høj grad af din personlighed, hvilket kommer bag på mange. Samtidig viser en ny undersøgelse fra Foreningen Registrerede Revisorer, **FRR**, at interessen for at kaste sig over nye projekter og starte egen virksomhed er vokset inden for det seneste år.

Personlige egenskaber

En af de mest afgørende faktorer for virksomhedens overlevelse består i iværksætterens personlige egenskaber. Nogle af de personlige egenskaber, der ofte kendetegner en succesfuld iværksætter, er:

- Fighterinstinkt og gåpåmod
- Handlekraft og beslutsomhed
- Ser muligheder i stedet for begrænsninger
- Arbejdsom og vedholdende
- Høj stresstærskel.

Men virksomhedens overlevelse og succes afhænger naturligvis også af mange andre faktorer, herunder gode låne- og

kreditmuligheder, god forretningssans, opbakning fra familien, et godt helbred, stor arbejdsdisciplin og held. Ofte kræver succesen sparring fra en dygtig revisor, der kan rådgive og hjælpe med at holde styr på regnskab, skat og moms.

Revisoren - et nødvendigt onde eller et uvurderligt gode?

Hvis der er styr på dine bilag og orden i systemerne, kan du koncentrere dig om det vigtigste: At udvikle virksomheden, dine kunder, produkter og medarbejdere. Her kan du også bruge din revisor som sparringspartner og rådgiver. Revisorer kan nemlig meget andet end at udarbejde regnskaber. ■

Generationsskifte: Lettere og mere smidigt

Hvis du overvejer et generationsskifte i din virksomhed, kommer her gode nyheder. Folketinget vedtog kort før sommerferien et nyt lovforslag, som stiller lempeligere krav og gør et sådant skifte lettere og mere smidigt. Forslaget træder i kraft efter nytår.

Folketinget har vedtaget en ny lov, som gør det lettere at gennemføre et generationsskifte. De nye regler sætter fokus på betingelserne for nære familiemedlemmer og nære medarbejders overtagelse af en virksomhed. Disse personer kan sammen med dig fra den 1. januar 2009 glæde sig over lempeligere og mere smidige regler.

Det har tidligere været et krav for at kunne gennemføre et generationsskifte på favorable vilkår, at du som sælger var hovedaktionær, og at overdragelsen til køberen udgjorde mindst 15 procent af stemmeværdien. De favorable vilkår består i, at den nye ejer overtager den tidligere ejers købesum og købstidspunkt af aktierne.

Fra den 1. januar 2009 ser sagen anderledes og bedre ud. Når de nye regler træder i kraft, er det ikke længere en

betingelse, at der skal være tale om hovedaktionæraktier, ligesom overdragelsen til det nære familiemedlem eller den nære medarbejder nu kun skal udgøre mindst 1 procent af aktie – eller anpartskapitalen.

Siden 2002 har nære medarbejdere haft mulighed for at kunne overtage virksomheden på favorable vilkår, når medarbejderen inden for de seneste fire indkomstår sammenlagt har været fuldtidsbeskæftiget i virksomheden i mindst tre år og i øvrigt er fuldtidsbeskæftiget på overdragelsestidspunktet. Den nye lov ændrer på begge disse forhold: Beskæftigelseskravet på tre år skal nu blot være opfyldt inden for de seneste fem år, og betingelsen om, at medarbejderen skal være ansat på overdragelsestidspunktet, gælder ikke længere. Lempelsen af beskæftigelseskravet gælder også for personligt ejede virksomheder.

Den nye lov indeholder tillige:

- Bedre mulighed for at overdrage en erhvervmæssig ejendom
- Bedre vilkår for efterlevende ægtefælle for at overtage fast ejendom
- Mulighed for ægtefæller for at overtage etableringskontointskud
- Bedre vilkår for overdragelse til tidligere ejere.

Alt i alt giver de nye regler bedre mulighed for at planlægge og gennemføre et generationsskifte. De nye regler muliggør et mere glidende generationsskifte af din virksomhed til netop den, som du ønsker skal føre virksomheden videre.

Kontakt din revisor og hør nærmere om, hvordan du gennemfører et generationsskifte i din virksomhed. ■

Pension:

Indsæt så meget som muligt i

Mange undersøgelser viser, at selvstændigt erhvervsdrivende ofte glemmer at hensætte midler til den tredje alder. I øjeblikket sakker denne gruppe ekstra bagud, fordi arbejdsgiverbetalte, kollektive ordninger dækker det øvrige arbejdsmarked. Den manglende opsparing kan vise sig at blive et problem, eksempelvis hvis din virksomhed ikke kan sælges for det, som du mener, at den er værd, og du har baseret din fremtid på, at salget skulle sikre dine dage efter arbejdslivet. Denne artikel giver en kort status på de politiske vinde inden for skat og pension og gennemgår de tre mest populære former for pensionsopsparing.

Sæt ind i 2008 og 2009

Skatteminister Kristian Jensen (V) har nedsat en skattekommission, som har til opgave at udtænke forslag til, hvordan skatten på arbejdsindkomst kan blive sænket. Hvis forslagene bliver vedtaget, vil fradraget for indbetalingerne til pension tilsvarende blive mindre. På den baggrund kan det være en fordel at få sat penge ind nu, mens fradragene stadig er høje. Noget tyder på, at de nye skatte-regler vil træde i kraft i 2010. Husk dog på, at hvis værdien af fradraget sænkes som følge af lavere skatter, vil skatten på udbetalinger af pension også være lavere.

Ratepension

Ratepension giver dig en løbende pensionsudbetaling i mindst ti og højst 25 år og figurerer som den mest po-

pulære ordning blandt selvstændige. Under denne ordning kan du trække de løbende indbetalinger fra i din eventuelle topskat, mens beskatningen af udbetalingerne vil ske til den skattesats, du senere betaler som pensionist, hvilket typisk kun vil være den laveste sats.

Som udgangspunkt ligger den øvre grænse for at opnå fradragsret på 44.500 kroner årligt i indbetalinger. Hvis du dog indbetaler et højere beløb end de 44.500 kroner årligt, kan du stadig få fuldt fradrag i indbetalingsåret, men det kræver, at du indbetaler dette beløb hvert år i mindst ti år i træk.

Som selvstændigt erhvervsdrivende med personligt ejet virksomhed kan du ikke

indbetale midler på en arbejdsgiverordning via træk på lønsedlen, som det er tilfældet med lønmodtagere. For selvstændige gælder derfor den særregel, at du altid kan indbetale et beløb svarende til 30 procent af dit overskud. Dermed er du ikke afhængig af at skulle indbetale et højt beløb fast i ti år. Hvis du har et lille overskud, men gerne vil sætte midler ind på ratepensionen alligevel, kan du altid indsætte op til 44.500 kroner på en ratepension årligt med fradragsret.

Kapitalpension

Fradragsgrænsen på 44.500 kroner for indbetalinger gælder også kapitalpension, men her eksisterer ingen muligheder for forhøjelse. Kapitalpensionen nyder ikke længere samme popularitet som

2008 og 2009

tidligere, hvilket skyldes, at indbetalinger til kapitalpension kun giver fradrag i bund- og mellemskatten. I praksis kan det derfor kun betale sig at tegne kapitalpension, hvis du ikke betaler topskat. Fordelen ved kapitalpensionen er, at du modtager et engangsbeløb, og at dette beløb beskattes med en sats på 40 procent.

Livrente

Mens ratepensioner og kapitalpensioner skal oprettes, inden du fylder 62 år, kan du altid oprette en livrenteordning. En livrente er en pensionsordning, der giver

dig en løbende udbetaling, fra du går på pension, til du dør. Livrenten er en god forretning, hvis du har et godt helbred og forventer at leve længere end gennemsnittet.

Rådfør dig med din revisor

De seneste år har mange virksomheder haft pæne overskud, og dermed har virksomhedsejerne haft luft i økonomien til at indsætte midler til pensionen. Tiderne kan skifte og blive hårdere, hvilket kan betyde, at det bliver vigtigere at sikre sig likviditet. Sammen med din revisor bør du gennemgå reglerne

for pension og sikre dig, at du indbetaler nok, samtidig med at du stadig har penge nok i kassen til at klare de aktuelle konjunkturer. ■

Nye SU-regler

Har din virksomhed ansat studerende, som samtidig modtager SU, gælder en grænse for, hvor meget disse må tjene uden at skulle tilbagebetale støtten. Når støtteåret er slut, udregner Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, om grænsen er overtrådt. Er dette tilfældet, skal den studerende betale det overskydende beløb tilbage til Statens Uddannelsesstøtte.

Fra 1. juli 2008 dækker fribeløbet ikke længere kalenderåret, men kun den tid, som den studerende læser. Det vil sige, at grænserne for, hvad en nyuddannet eller en afhopper fra studierne må tjene resten af året, ikke længere eksisterer.

Fribeløbet ændrer sig fra år til år. I 2008 må en studerende tjene 76.440 kroner årligt, når den studerende modtager SU hele året. Folketinget har vedtaget, at fribeløbet skal sættes op med 1.500 kroner om måneden fra 2009. Studerende vil så kunne tjene 7.870 kroner per måned, mens de får SU, mod 6.370 kroner i dag.

Hvis du driver selvstændig virksomhed, udgør virksomhedens overskud udgangspunktet for, hvad du må tjene ved siden af din SU.

Vigtige datoer 2008

September	Oktober	November	December
1: Moms (små)	10: A-skat + AM-bidrag	10: Moms (mellem), A-skat	10: A-skat + AM-bidrag lønmod-
10: A-skat + AM-bidrag	lønmodtagere (små),	+ AM-bidrag lønmod-	tagere (små)
lønmodtagere (små)	feriekonto	tagere (små)	29: Moms (store)
22: B-skat + AM-bidrag	14: ATP	20: B-skat + AM-bidrag	30: A-skat + AM-bidrag løn-
selvstændige, restskat	15: Lønsumsafgift	selvstændige, aconto-	modtagere (store), Anmelde
25: Moms (store)	20: B-skat + AM-bidrag	selskabsskat, restskat	tilbagebetaling af for meget
30: A-skat + AM-bidrag	selvstændige, restskat	25: Moms (store)	indbetalt skat, tegning af
lønmodtagere (store)	27: Moms (store)	28: A-skat + AM-bidrag	livs- og pensionsordninger,
	31: A-skat + AM-bidrag	lønmodtagere (store)	frivillig indbetaling af rest-
	lønmodtagere (store)		skat uden procenttillæg

Godt
at vide

8. december 2006	3,50 pct.	Fri frokost	132,00 kr.
6. oktober 2006	3,25 pct.	Fri middag	132,00 kr.
9. juni 2006	2,75 pct.	25 pct. godtgørelse	110,00 kr.

Yderligere oplysninger:
www.nationalbanken.dk

Befordringsfradrag 2008

0-24 km:	0
24-100 km:	1,83 kr.
Over 100 km:	0,92 kr.

Kørselsgodtgørelse 2008

Egen bil eller motorcykel pr. km	
Indtil 20.000 km	3,47 kr.
Over 20.000 km	1,83 kr.
Egen cykel eller knallert pr. km	0,40 kr.

Rejsegodtgørelse 2008

Logi – efter regning ell. pr. døgn	189 kr.
Fortæring pr. døgn	440 kr.
Tilsluttende døgn pr. time	18,33 kr.
Fri morgenmad	66,00 kr.

Mindsterenten

1. juli 2008– 31. december 2008	4 pct.
---------------------------------	--------

Yderligere oplysninger: www.skat.dk

Nettoprisindeks 2007-08

Juli 2008	120,2
Juni 2008	120,4
Maj 2008	120,1
April 2008	119,5
Marts 2008	119,1
Februar 2008	118,6
Januar 2008	117,1
December 2007	116,7
November 2007	116,8
Oktober 2007	116,0
September 2007	115,6
August 2007	114,9

Yderligere oplysninger: www.dst.dk/priser

Dagpenge 2008

Max. pr. dag:	703 kr.
---------------	---------

Sygedagpenge 2008

Max pr. uge:	3.515 kr.
--------------	-----------

Yderligere oplysninger: www.bm.dk

Diskontoen

4. juli 2008	4,25 pct.
7. juni 2007	4,00 pct.
9. marts 2007	3,75 pct.

Kolofon

RevisorInformerer udgives af Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Åmarksvej 1, 2650 Hvidovre. Tlf. 3634 4422, fax 3634 4444, fr@frr.dk.

Redaktion: Henrik Brusgaard (redaktør), Peter Nielsen, Henrik Carmel, Tommy Jensen, Jan Brødsgaard og Jan Wie (redaktionssekretær).

RevisorInformerer udkommer fem gange årligt i 56.000 eksemplarer. · Tryk: Rounborgs grafiske hus. ISSN 0108-125X.

Redaktionen er afsluttet den 9. august 2008. Eftertryk er ikke tilladt.

© Foreningen Registrerede Revisorer FRR.